

Gymnázium Thomase Manna, z. ú.

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu

“Komunikace – dorozumění – porozumění“

Gymnázia Thomase Manna

Výuka metodou CLIL

Charakteristika metody CLIL a její využívání

Výuka metodou CLIL (Content and Language Integrated Learning, tj. obsahově a jazykově integrované učení) patří k významným kurikulárním trendům současného evropského školství, a je jednou z možných strategií dvojjazyčného vzdělávání. CLIL se stal pevnou součástí české jazykové politiky na základě dokumentu Evropské unie pod názvem Podpora jazykového vzdělávání a lingvistické rozmanitosti: Akční plán 2004 - 2006. Dokument předpokládá, že obsahově a jazykově integrované učení se bude podílet na cílech Unie v oblasti jazykového vzdělávání především tím, že Žák si bude moci na hodině bezprostředně ověřit nově nabyté jazykové dovednosti a posílí tím tak své sebevědomí pro další studium jazyka. CLIL plně integruje výuku učiva jak daného předmětu, tak i především konverzační část cizího jazyka. CLIL má výrazný interdisciplinární charakter, kdy dochází k propojení jazykové konverzace a vyučovaného předmětu. Jazyk je prostředkem pro výuku vzdělávacího obsahu, a ten se naopak stává zdrojem pro výuku jazyků. Mezi nesporné výhody CLIL patří přirozené prostředí pro výuku a rozvoj cizího jazyka. Žáci použijí cizí jazyk v naprosto přirozeném prostředí, a ne v uměle vykonstruovaných situacích tak, jak se děje v hodinách cizího jazyka. Jsou lépe motivováni a jsou zároveň účastni bezprostředního použití jazyka. Hodina jednoho nejazykového předmětu umožní tak nenásilnou konverzaci v cizím jazyce. Samotná metoda má různé podoby. Metody jsou využívány na základě již získaných znalostí a dovedností v německém jazyce a také s ohledem na vzdělávací období. Užívány jsou tyto tři metody, které učitelé volí dle svého uvážení, s ohledem na pokročilost Žáků a i svou vlastní znalost německého jazyka:

- Vzdělávací obsah cizího jazyka je zaměřen na slovní zásobu tematicky spojenou s nejazykovým předmětem (např. názvy fyzikálních jednotek, jevů, veličin, matematických pojmů, operací apod. - dle typu předmětu). Osvojování učiva a formulování úkolů nejazykového předmětu je vedeno v češtině. Pokyny na hodině jsou střídavě v českém a cizím jazyce. Tato metoda je vhodná zejména pro první měsíce školního roku (září-listopad), kdy se Žáci s metodou seznamují, je využívána především na nižším stupni gymnázia.
- Osvojování učiva a formulování úkolů nejazykového předmětu je vedeno v českém jazyce, informace hledají Žáci v cizojazyčném textu, odpovědi Žáci formulují česky. Výuka je doplněna konverzací v cizím jazyce. Tato metoda je nejčastěji používaná a je vhodná pro celé období školního roku a pro většinu vyučujících.
- Osvojování učiva a formulování úkolů nejazykového předmětu je vedeno v cizím jazyce, Žáci odpovídají v českém i v cizím jazyce (nebo pouze v cizím jazyce), materiály mohou vyhledávat v obou jazycích. Gramatické jevy cizího jazyka vysvětluje učitel česky i v cizím jazyce, se slovními obraty, jazykovými styly a textovými útvary seznamuje Žáky v cizím jazyce, případně objasní v mateřštině. Tato metoda je využívána spíše na konci školního roku s nejpokročilejšími studenty (tj. vyšší stupeň gymnázia) a vedena učiteli, kteří dosahují minimálně jazykové úrovně C1 dle SERR

Personální zabezpečení hodin vedených metodou CLIL

Hodiny vedené metodou CLIL jsou zabezpečeny pedagogy se znalostí německého (anglického) jazyka na minimální úrovni B1 dle SERR a dále za pomoci takzvaného **team-teaching**, kdy je ve třídě jeden pedagogický pracovník (vyučující daného předmětu, který zajišťuje odbornou výuku daného předmětu) a zároveň cizojazyčný lektor, který zajišťuje konverzaci se zaměřením na rozvoj slovní zásoby v daném cizím jazyce přímo ve vyučovaném předmětu. Pro zajištění a podporu cizojazyčné výuky jsou využívány na ZŠ i na GTM rovněž praktikanti (rodilí mluvčí), kteří obdobným způsobem podpoří jazykovou konverzaci u českých učitelů.

Rozsah a evidence hodin vedených metodou CLIL

Metoda CLIL, team-teaching a zapojování cizojazyčné konverzace do předmětů vychází z personálních a organizačních možností školy. Průřezová témata jsou průběžně zařazována v cizím jazyce na nižším i vyšším gymnáziu a uváděna takto v třídních knihách. Pro evidenci a kontrolu četnosti realizace metody CLIL je toto uváděno a zapisováno do třídní knihy.

Hodnocení v hodinách vedených metodou CLIL

V hodinách vedených metodou CLIL se hodnotí pouze obsahová stránka odpovídající odbornému vyučovanému předmětu. Německý jazyk je nadále hodnocen pouze v hodinách německého jazyka.

platnost dokumentu: od 1. 1. 2022
č.j.: GTM/81/2022

Ředitelka školy: Mgr. Zuzana Svobodová, Ph.D., DBA